

سنجش و ارزیابی سطوح برخورداری مناطق شهری کلانشهر تهران با استفاده از تکنیک TOPSIS*

دکتر حمیدرضا صارمی**، مهندس سهیلا توتزاری***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۰۹/۰۲

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۳/۰۱/۲۰

چکیده

یکی از مباحث عمده و اساسی در نظام برنامه ریزی جامع، مساله توسعه موزون و هماهنگ است که در قالب توسعه مناطق یک جامعه مطرح می گردد. به کارگیری معیارها و روش های کمی به منظور سطح بندی سکونتگاه ها در سیستم فضایی مناطق شهری از سویی منجر به شناخت میزان نابرابری نقاط سکونتگاهی و از سوی دیگر معیاری برای تلاش در زمینه کاهش و رفع نابرابری های موجود میان آنها می گردد. هدف این مقاله، سنجش و ارزیابی سطوح برخورداری مناطق ۲۲گانه کلانشهر تهران در جهت نزدیک شدن به عدالت اجتماعی، توسعه فضایی و دستیابی به میزان نابرابری های منطقه ای از لحاظ شاخص های مورد بررسی است. روش پژوهش توصیفی و تحلیلی است. ۴۲ متغیر انتخابی از طریق مدل آنتروپی شانون وزن دهی شده و از مدل کمی TOPSIS برای رتبه بندی استفاده گردید. در میان مناطق شهری کلانشهر تهران برخوردارترین منطقه به لحاظ توسعه یافتگی، منطقه ۵ با ضریب اولویت ۰/۵۸۴ و فرو برخوردارترین (محروم)، منطقه ۱۷ با ضریب اولویت ۰/۲۵۶ می باشد.

واژه های کلیدی

عدالت اجتماعی و فضایی، سطوح برخورداری، تکنیک TOPSIS، مناطق ۲۲گانه کلانشهر تهران

* این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری با عنوان «برنامه ریزی راهبردی مناطق شهری کلانشهر تهران با استفاده از تکنیک TOPSIS» است که به راهنمایی دکتر حمیدرضا صارمی و مشاوره دکتر علی اکبر تقوایی انجام یافته است.

** استادیار گروه شهرسازی دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات) E-mail: saremi@modares.ac.ir

*** کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری. E-mail: soheila_tootzari@yahoo.com